

तं प्रत्यविध्यन्नाराचैर्हंसः पञ्चभिराशुगैः । स्नानान्तरे हली च्छित्वा नाराचैर्दशभिः पुनः ।
 नाराचेनाशु विव्याध ललाटे हंसमोजसा । दृढं पतन् स नाराचस्तत्र संज्ञां समाददे ।
 रथोपस्थे चिरं स्थित्वा तूष्णादाणं समाददे । लब्ध्वा हंसः स संज्ञानु विद्धा तेन यदूत्तमं ।
 सिंहवद्वानदद्वंसो देवान् विस्मापयन् रणे । ततः क्रुद्धो हली विद्वस्तेन वाणेन माधवः ।
 वमन् शोणितमत्यर्थं निशश्वास रणाजिरे । लोहिताविष्टगात्रस्तु कुङ्कुमार्द्र इवाभवत् ।
 नाराचैः सप्तसाहसैर्द्वारयामास माधवः । हंसं हंसगतिं वीरं नीलवासा हलायुधः ।
 ते मुक्ता निशिता घोरा नाराचाश्च सुवाजिनः । रथे ध्वजे तथा चापे च्छत्रे तूष्णीदये नृप ।
 पतिताः सर्वतो राजन् व्यथाञ्चैव तथा दधुः । ततः क्रुद्धो महाराज हंसो वीर्यमदान्वितः ।
 शरेण हलिनं विद्धा ध्वजं चिच्छेद केनचित् । शरैश्चतुर्भिरश्वाश्च सूतं प्रेताधिपे ददौ ।
 ततः क्रुद्धो हली तस्माद्गदां गृह्य महारणे । अपातयन्महाबाहुर्हंसं शेष इव श्वसन् ।
 तथा ध्वजं रथं चक्रमीषां सूतं हलायुधः । बभञ्ज तिलशः सर्वं ननाद च पुनः पुनः ।
 भूयश्च गदया हंसं चित्तेप च बलः किल । सोऽपि हंसो गदां गृह्य रथात्तस्मादवापतत् ।
 ततस्तौ हंसबलिनौ युयुधाते महारणे । महारथौ महाबाहू लोके प्रथिततेजसौ ।
 अत्यद्भुतौ सुविक्रान्तौ परस्परवधैषिणौ । कृतश्रमौ महायुद्धे सिंहविक्रान्तगामिनौ ।
 यथा देवासुरे युद्धे शक्रवृत्रौ पुराऽम्बरे । उभौ संसिक्तसर्वाङ्गौ शोणितेन महारणे ।
 अत्यन्तखेदितौ युद्धे परस्परबलेन ह । ततश्च दक्षिणं मार्गं बलभद्रेऽन्वगच्छत ।
 सव्यन्तु हंसो राजेन्द्र प्राग्गृह्णात् स्वयमेव हि । पोथयाञ्चक्रतुर्युद्धे गदाभ्यां गजविक्रमौ ।
 यथाप्राणं महाबाहू जघ्नतुर्भरणाय वै । अतिप्रवृत्तं संग्रामं देवासुररणोपमं ।
 विदधाते महारङ्गे पश्यतां त्रिदिवौकसां । देवाश्च मुनयश्चैव विस्मयं परिजग्मिरे ।
 अहो खल्वीदृशं युद्धं दृष्टपूर्वं न च श्रुतं । दत्तचूर्विस्मयवशाद्देवगन्धर्वकिन्नराः ।
 परस्परकृतोत्साहौ कृतं युद्धं तथाऽद्भुतं । अथ हंसो महारङ्गे दक्षिणं दक्षिणोत्तमः ।
 व्यचरन्मार्गमत्यर्थं सव्यन्तु बलवान्बली । निकुञ्चय जानुनी पूर्वं चक्रतुर्गदया भृशं ।
 रणं रणविदां श्रेष्ठौ पश्यतां त्रिदिवौकसां ।

इति श्रीमहाभारते खिलेषु हरिवंशे भविष्यपर्वणि हंसडिम्भकौपाख्याने हंसबलदेवयोर्युद्धे पञ्चदशाधिकत्रिंशतोऽध्यायः

॥ ३१५ ॥

॥ वैशम्पायन उवाच ॥ युद्धं चक्रतुरत्यन्तं ततो डिम्भकसात्यकी । तावुभौ बलिनौ वीरौ प्रख्यातौ चत्तियेषु वै ।
 कृतश्रमौ महायुद्धे सततं वृद्धसेवितौ । सात्यकिर्दशभिर्वीरौ डिम्भकं सत्यविक्रमं ।
 अविध्यन्निशितैर्व्वाणैस्तनमध्ये तयोरसि । स तेन विद्धो बलिना डिम्भकः चत्तियोत्तमः ।
 नाराचैः पञ्चसाहसैर्विव्याध युधि गर्वितः । तानन्तरे वृष्णिवीरो निषिद्धनिदमब्रवीत् ।
 अथ क्रुद्धो नृपवरो विद्धा सप्तभिराशुगैः । पुनः शतसहस्रेण प्रत्यविध्यत् स सात्यकिं ।